

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

ELLS Y NOSALTRES

ENYINAS per tot, en lo camp monárquich. Ja 's coneix que 's va acabant la farina, y ha de succehir alló que diuhen els castellans: «Casa sin harina todo es mohina.» Tira de dret en Sagasta contra en Gamazo, y aixó qu' eran llops del mateix catau; pero qué s' hi ha de fer!... L' un y l' altre aspiran a lo mateix: á anularse, perdin vius, quan arribi l' hora del ápat.

Y ab tot y que aquesta hora la tenen molt lluny, bregan desesperats, se fan la trabeta en tots los districtes ahont se presentan candidats del un ó del altre, y ans transigiran ab el Moro Mussa, que ab l' antich company de glórias, y xeflis fatigas.

De la mateixa manera s' ha iniciat una lluyta sorda y enconada entre 'ls elements de la situació imperant. Baix lo patrocini dels Pares Jesuitas van enfilarse al candellero, y als pochos dias han quedat convertits en cremallots, qu' en comptes de donar llum donan fum. No s' havia vist may gastarse mes depressa una situació política.

Ho tenen tot: rebost, cunya y menjador: la taula parada, y l' capellá á punt de benehirla. Tot just han anat espicossant, com qui no fa res, en los *hors d'oeuvre*, y per si tú t' has menjat tantas olivas mes que jo, y per si tú t' estás omplint las butxacas de tallets de llangonissa, ja están á punt de tirarse 'ls plats pel cap.

Es un espectacle deliciós. L' home de la daga y l' general de las ulleras fumadas, que s' havian compromés á regenerarnos, están avuy que no 's poden veure ni pahir, y s' arman cada emboscada que canta l' credo.

Si l' un aspira á ferse ab una majoria dócil que li dongui la preponderancia en las futuras Corts; l' altre no s' adorm ni molt menos. Be saben prou, tant l' un com l' altre que al enfornar es quan se fan els pans gerperuts, y per aixó treballan desesperats, movent tots los ressorts de que disposan, pera quedarse qui mes puga, amo absolut de la pastera.

Aixís el ministre de la guerra, que á dreta lley no s' hauria de cuydar mes que dels soldats, s' ocupa exclusivament de las próximas eleccions, reclutant adeptes reaccionaris procedents del camp carlí y de las tayfas integristas, resolt á ferlos triunfar, ab l' ajuda dels gobernadors de las provincias de la séva corda. ¡Y deya que no aspirava á ser jefe de partit! Per mica que 's descuidi, en materia de fer unas eleccions deixa nano com una figura de pessebre, al mateix Romero Robledo.

Y l' president del Concill s' ho está mirant neguitós ab la ma á l' empunyadura de la florentina daga, vacilant si la treu ó no la treu,.... y de moment tragant saliva, considerantse ara mes que may, presoner de guerra del general de las ulleras fumadas, pero jurantse á sí mateix ferli una trastada á la primera ocasió que se li presenti.

En una paraula: l' un y l' altre no caben al mon.... y molt menos encare á la taula del pressupost.

També nosaltres, els republicans, ho hem estat de dividits; pero no per qüestió de talls, no per afany de prebendas, no per estímuls concupiscent: las divisions nostras han tingut per única causa la diferenciació de ideas secundarias, unas vegadas relatives á la millor organizació que caldría donar á la futura República, y casi sempre, als procediments mes eficassos pera conquistarla.

Diferencias honradas y sinceras han sigut sempre aquestas, fillas de la llealtat de la nostra conciencia, may de las necessitats estomacals, que no las hem sentidas, ni las sentim, ni las sentirem may; d' altra manera, enlloch de mantenirnos fidels, per espay de 25 anys, á las nostras conviccions de sempre, hauriam anat á camparnosla en los engranalls de la monarquia.

La nostra conseqüencia que ha resistit incólume la proba del temps y las tentacions de la seducció, constituheix un títol de gloria, que 'ns dona dret á dirigirnos al país, dihentli:

—Vinguéu á nosaltres, aplegueuvos dessota nostra bandera, tots els homes honrats, amants del progrés; tots los que no volguéu qu' Espanya siga una nota desafinada en lo concert de las naciones civilizadas; tots los que arriben á comprendre que la causa dels mals passats y dels que 's preparan, es imputable sols á las oligarquias monárquicas que han fet turetats de la nostra carn y han degradat y envilit al poble espanyol massa sufert pera consentir durant tant temps tota mena de atropellos.

La regeneració d' Espanya únicament pot conseguirse ab lo desveltament de las energias nacionals, que 'ls partits de la monarquia han tingut un interés constant en mantenir deprimidas y desconcertadas. La República las farà reviuire: la República reintegrará al poble en la plena possessió de la seva soberanía fins ara detentada; la República, en fi, desvaneixerá com la llum del sol, las sombras de la negra reacció, al amparo de las quals, hi ha encare qui intenta prosseguir la orgía vergonyosa y repugnant, consumidora de la fibra de la nació y de la sanch del poble.

P. K.

LAS ELECCIONES Á BARCELONA

Hem rebut infinitat de cartas adherintse á la idea qu' exposavam en nostre número anterior respecte á la necessitat de que l' partit republicá de Barcelona, donga la batalla als elements monárquichs, may tan dividits y desconcertats com en los actuals moments.

A tal efecte, 'ls que 'ns escriuhen opinan com opiném nosaltres, que lo que precisa avants que tot es confeccionar una candidatura de prestigi, en la qual se prescindeixi en absolut de tota mira personalista. Lo partit republicá, fent cas omís de tota diferenciació de criteri ó de grupo, conta ab noms prou respectables, per arrastrar darrera d' ells á la gran massa dels que

professan veneració als ideals de la República. Si hi ha l' degut acert en escullirlos, desapareixerá la passivitat de molts elements que avuy permaneixen apartats de la política activa, y tornarán á lluhir pera la republicana Barcelona aquells dias gloriosos de l' época revolucionaria, en los quals lo nostre partit era invencible.

Ens consta que importants agrupacions de la comunió republicana treballan en aquest mateix sentit. A Gracia va celebrarse una reunió d' elements diversos, y l' mes cordial acort sigué l' resultat del acte. Entre la Fusió republicana y l' partit Republicá federal s' han establert corrents de sincera inteligencia. Lo que importa es no dormirse, puig el temps apremia.

En la candidatura que 's formi precisa reservar la deguda representació á la massa obrera. També aquesta, per desgracia, ha estat fins ara dividida, en multitud de fraccions, lo qual ha produhit desvíos, apatia y escepticisme en la inmensa majoria dels que amassan lo pá ab la suor del seu front. L' obra maquiavélica dels que no tenen cap mes empenyo que destruir la natural solidaritat de la classe treballadora, ha donat los seus fruyts.

Es donchs, de tot punt necessari que posant fi á tot antagonisme y acceptant l' aliansa ab lo partit republicá, designin los obrers á qui dega representarlos, per inscriure l' seu nom en la candidatura, que ha de ser la bandera de combat per tots los elements avansats de Barcelona. Tingan en compte que las circunstancias son molt críticas, y que tant á n' ells com á nosaltres, en la victoria ó en la derrota 'ns hi vá la vida.

Barcelona pesa avuy moltíssim en los destíns de la nació espanyola, y l' seu pes será tant mes eficaz, quant mes resolta sábiga mostrarse en l' expressió dels seus ideals adelantats. La reacció sols pot prosperar sobre un poble decaygut que s' abandoni: mes davant del valladar que li oposi la democrática Barcelona, despertar de nou á las aspiracions de llibertat y progrés, retrocedirá espantada.

P. K.

LS pobres repatriats els han fet lo que se 'n diu un *corte de cuentas*. Alega l' govern que requereix un treball extraordinari l' posar en clar lo que cada hū d' ells alcanza, y 'ls medeix á tots pel mateix raser, reconeixentlos únicament la cantitat de un duro per cada més que permanesqueren en campanya.

Y qui no li agradi que ho deixi.

**

Dissapte, día 8 de Abril, publicará NÚMERO EXTRAORDINARI
LA CAMPANA DE GRACIA

Il·lustració de M. MOLINÉ, J. LLUIS PELLICER y R. MIRÓ • 8 planas 10 céntims • Text dels habituals redactors y col·laboradors de LA CAMPANA

Lo general de las ulleras fumadas ha tret els comptes a la mida del seu gust.

Sense considerar que han patit fam, els computa las raccions al preu máxim.

Sense tenir en consideració que anavan despullats, els computa prendas de roba cambiadas cada mes.

Sense recordarse de que caminavan descalsos, els computa calsat a tuti-plé.

Van ser famosos en la historia 'ls comptes del gran capitá; pero ¡viva Deu! que en lo successiu quedarán eclipsats totalment pels comptes del general de las ulleras fumadas.

Aquells els pagava 'l rey d' Espanya.

Dels últims ne son víctimas els infelissos fills del poble, que per no poder disposar de trescents duros van ser cridats a donar la seva sanch en defensa de la patria.

Al fi havia de ser un general cristiá, 'l qui 'ls fes moros.

A Filipinas s' están pegant qu' es un gust. Els tagalos, cada cop mes enfutismats, plantan cara als invasors del seu país, no importantlos res morir, si poden cobrarse 'l sacrifici ab la vida del contrari.

Las operacions, fins ara, pintan molt malament pels yankees, desde que han emprés l' ofensiva. En tots los combats experimentan numerosas baixas, y lo mes consolador per ells es que no adelantan un pas. En vá s' esbravan cremant pobles, y matant donas y criaturas. Com més hi fan mes hi perden. Tenen dos enemics terribles: els tagalos y 'l clima: las vidas que las balas respectan, las enfermetats las aniquilan.

Las noticias que de la isla de Luzón arriban als Estats Units produheixen una inmensa sensació.

Al últim comprenen que al apoderarse de lo que no era séu, varen ficar la má dintre de un vesper.

¡Amigo, que aguantin!... Y qui li piqui que s' ho rasqui!

Sembla que las candidaturas ministerials de tota la provincia de Barcelona s' están confeccionant *ad majorem Dei gloriam*, en un cert edifici molt conegut del Carrer de Caspe, situat davant mateix de la Riera de 'n Malla.

Si 'ls liberals no s' espavilan, prompte 'ns caurán jesuitas a tot arreu.

Avny a las urnas electorals.

Mes tart fins a las soperas.

El Papa va decayent de día en día. Pert las forsas y 'l coneixement, y ja casi no hi toca.

Aixís ho diu un telegrama de Roma, afegint que no fá mes que parlar de quan era noy.

¡Qué s' hi ha de fer!... En la lluyta entre la naturalesa y la fé, la naturalesa se 'n emporta la victoria.

Y aquesta vegada la naturalesa vol que la infalibilitat papal se torni criatura.

Los monárquichs son com son.

Els van declarar la guerra, sense consultarho ab las Corts.

Sense consultarho ab las Corts, ells han ratificat la pau.

Lo qual demostra que lo qu' es els monárquichs las Corts, no las necessitan per res, mes que per divertir-s'hi quan tenen ganas de jugar.

¡Quin día será que 'l poble, prenent la revenja, demostrí exactament lo mateix als governs monárquichs?

Lo comandant general de León D. Amós Quijada, que va respondre a las bravatas dels carlins, fent tocar 'l himne de Riego a un regiment al tornar de missa, va ser punt en blanch traslatat a Algeciras.

No olvidi 'l valent Quijada,
que per primera vegada,
'l himne aquell se va tocá
molt prop del punt ahont está.

La próxima senmana publicarem número extraordinari, basant la seva confecció, tant per lo que 's refereix al text com als dibuixos, en successos polítichs de gran actualitat, que poden resumirse al crit de: ¡Abaix la reacció!

CARTAS DE FORA.—*Palo-frugell*.—Lo día 17 del corrent morí 'l ciutadá Miquel Muntada, republicá y lliure-pensador, que 's distingí per l' energia ab que defensá sempre sas ideas y per las excelents qualitats que l' adornavan. Son cadáver sigüé enterrat civilment per disposició expressa del difunt, havent assistit al acte un numerós corteig y una música que tocá *La Marsellesa*.

Cambrils.—El gegant de aquesta vila está desesperat perque 'l jovent se gasta 'ls diners en balls y diversions, no portantli a n' ell cap centim per acabar las obras qu' está fent a la fatxada del seu magatzém. El mateix fulano, perque uns honrats treballadors varen anar a enterrar al Carnestoltas, els cridá a casa séva, innovantlos qu' en cástich a la seva falta de subordinació a la Iglesia 'ls exclouria del sorteig que 's fá per veure qui porta 'l Sant Cristo 'l divendres sant. ¡Gran mal els ha fet, perdonantlos de portar per espay de tres horas un pes que passa de un quintal! Ells sí que podrán dir:—¡Vaya quin pes ens ha tret de sobre!

Vilafranca del Panadés.—Ja cal que l' empresa del Tivoli fassi un bon regalo al ensotant de la parroquia major, y un altre al director del periódich carca-tolich *La Voz del Panadés*, per la propaganda desesperada que van fer contra 'l drama *Juan José*, tatzantlo de excomunicat, impío, iamoral, anarquista y que se jo que mes. Bastá aquest anunci perque 'l teatro s' omplís a vessar, de tal manera que no hi hagué prou localitats ni entradas per qui 'n volia. Sempre es de bon veure que a n' aquests trabucaires de l' intolerancia 'ls surti 'l tret per la culata.

Calonge.—Desde 'l cubell mistich un predicatore s' ha desfermat no sols contra LA CAMPANA y altres periódichs liberals, sino contra 'l Sr. Roca y Roca en particular, permetentse insultarlo, perque ja sabia que no li podia respondre com se mereixia. Aixís ho fan sempre aquests gossos del clericalisme: lladran de lluny. Y anantse enfilant per graus, va dir qu' era pitjor blasfemar que robar y assassinar: y va tatzar de deshonradas a las donas que no van a confessarse, y als homes de borratxos, jugadors y salvatjes. Com no podia menos de succehir, tals despropósitos produhiren una gran indignació, que 's posá de manifest al sortir lo predicatore de la iglesia, sigüent saludat ab una salva de xiulets y ab 'l himne inmortal de *La Marsellesa*. Encarantse ab la multitud ell encare gosá cridar:—Salvatjes de Calonge!—pero tingué d' escorres mes que depressa al sentir los crits de:—¡Afora aquest vagamundo y escandalós!—Lo divendres se reproduí la manifestació de protesta, a pesar de anar acompanyat de dos parellas de la guardia-civil. Los liberals de Calonge mereixen una sincera felicitació, per no haver permés que 'l temple de Déu se converteixi en una taberna, gracias a las intemperancias de un predicatore poca-selta.

PREPARATIUS ELECTORALS

ESDE que s' ha escampat la veu de que las próximas elecciones anirán de debó, sense tupinadas, ni actas falsas, ni vots funeraris, a la escala de casa hi ha un entusiasme electoral... que no sé pas com acabarà.

Al principi de la efervescencia, els vehins—que som quatre: primer, segón, tercer y quart pis—ens contentavam ab tirarnos algún entretocch al trobarnos per l' escala.

—Ja sab lo que ha dit en Robert—deya, per exemple, el del primer al del segón.

—Si senyor; y 'm sembla que aquest es el verdader camí. Tants caps, tants barrets; tants votants, tants vots. Y qui més ne tingui, guanya.

—Aixó es aixó! Veyám si al últim s' haurá acabat l' imperi del escándol, y las personas decentas podrém anar a depositar lliurement en las urnas la nostra opinió. Suposo que vosté...

—¡Que si hi aniré?... ¡Vaya!... Ab aquestas condiciones, encare que fos anarhi deu cops següits.

—Lo que convé es que 'ls vehins honrats s' uneixin y 's determinin d' una vegada a fer sentir el pes de la seva forsa.

—En quant a mi... no tingui por que hi falti.

—Ni jo.—
Aquests petits simulacros, al inaugurar-se la campanya no feyan més que augmentar el calor electoral entre els vehins y acabarnos de afirmar en l' idea de que aquí 's necessita una sacudida energética, que desparti l' esperit y 'ns torni la conciencia dels nostres debers y dels nostres drets.

Però, quan va venir l' hora de concretar las aspiracions de cadascú, las criadas—que tot ho xerran—van comensar a fer corre rumors verdaderament alarmants.

La del segón deya a la del tercer que 'l seu amo desconfiava de las intencions del senyor de sota. La de casa 'm contava que la de baix li havían preguntat jo de quins era. La del primer...

En una paraula: qu' alló no podia anar y qu' era precis aclarirho, avants no arribés lo solemne moment de fer us del sagrat dret del sufragi.

No recordo de qui va sortir la iniciativa: no més sé que un vespre, després de sopar, vam reunirnos tots al segón pis per trassar amistosa y lealment la nostra línea de conducta electoral.

El del primer—no sé si perque es el que paga més lloguer ó perque era 'l que tenia més ganas d' enrahonar—va comensar a pendre la paraula sense que ningú li dongués.

—Suposo—va dirnos—que deuen estar perfectament penetrats de l' absoluta necessitat d' acudir a las urnas.—

Els altres tres vam fer qu' sí ab el cap.

—Lo bonich fóra, donchs, que tota la gent neutra juntés els seus esforços, y sense apassionament ni compromisos d' escola formés un núcleo fort y robust, capás d' imposarse.—

A ningú van semblarli mal aquestas consideracions. Aixó de la exclusió dels apassionaments y 'ls compromisos y lo del núcleo robust y fort va trobarse molt posat en rahó, y hasta no sé qui, crech que 'l del tercer, va calificarho de patriótic.

Però, al bucar-se la manera de «juntar los esforços de tots», ó per dirho més clar, de veure a qui votariam... ¡bonanit armonia y bonanit desapassionament? de la gent neutra!

—Al meu entendre—va declarar el del segón pis,—ningú com el senyor Titus per diputat.

—Fugi!—exclamá ab cert despreci 'l del primer—val més votar a don Paneraci.

—O a don Gumersindo—observá 'l del tercer.

—O al *compañero* Iglesias—vaig dir llavors jo, no volguent que 'ls altres se m' imposessin.

—¡Ja hi vam ser!

L' un deya que 'l senyor Titus era indigne de ser diputat perque es *pantorrillista*.

—¡Y qué!—exclamava 'l del segón:—¡pitjor don Gumersindo qu' es fusionista!

—Y don Paneraci qu' es romerista!—

Jo anava a dir que 'l meu candidat no es *pantorrillista*, ni fusionista, ni romerista, sino ebanista; pero no 'm van donar temps. Tothom volia parlar, y ningú s' entenia.

El del segón declarava qu' ell no votaria a ningú que no prometés defensar la religió.

El del primer exigia que, sobre tot, se pagués el cupó ab to-

ta puntualitat, encare que la religió n' hagués de sortir perjudicada.

El del ters volia que se suprimissin los convents y 's declarés 'l himne de Riego gratuí y obligatori.

Jo, posat a demanar, reclamava la modificació de tot lo existent, en fondo y en forma y en classes activas y passivas.

Total: que la reunió, que tant fecundos resultats havia de donar, va acabar com el rosari de l' Aurora; que ara 'l del primer vol assassinar al del segón, al del tercer y a mi; que 'l del segón, vol matarme a mi, al del primer y al del tercer; que aquest vol degollarnos a tots els altres, y que 'l día de las elecciones, si 'l comité *pantorrillista*, y 'l *fusionista*, y 'l *polaviejista*, y 'l *reformista*, y 'l *unionista*, y 'l *regionalista* no s' hi ficen per apaciguarnos, a l' escala de casa hi haurá una hecatombe y de tots nosaltres plegats no 'n quedarán sino las quas.

Lo que 'm consola, no obstant, es una cosa.

Que suposo que en las demás casas deu passar lo mateix.

A. MARCH.

LO CRISTO ESPANYOL

FESTA DELS RAMS

Vestidet de *rayadillo*,
aixerit, seré, valent,
Cristo va emprendre la marxa.
¡Cóm l' aplaudia la gent!
—¡Viva!—deyan saludantlo
los senyors acomodats.

—¡Viva!—cridavan a coro
las dignas autoritats.
—¡Vés a defensar la patria,
véshi, y ten per ben segú
que mentres per ella lluytas
la patria pensarà en tú!

Las noyas de rojos llabis
li enviavan un petó,
los sacerdots li donavan
la seva benedició.

Y en tant el poble frenétich
l' aclamava com un brau,
Cristo, desde 'l trasatlántich,
somrihent deya: ¡Adeu siau!

L' ORACIÓ AL HORT

L' hort era una espessa selva,
una manigua infernal,
que la febra envenenava
ab sa alenada mortal.

Cristo aixecá 'ls ulls enlayre
y digué plé de tristor;
—¡Patria, aparta de mos llabis
aquest cálzer d' amargor!

Per defensar ta bandera
he emprés content el camí;
no l' he emprés perque 'm deixessis
abandonat al destí.

¡Tot en va!... 'l sol lo rostia
ó l' atormentava 'l fret,
a voltas passava gana,
a voltas passava sed.

Sempre 'l camí plé de sombras,
sempre a dos dits de la mort...
¡Fou inmensament terrible
l' estada de Cristo al hort!

D' HERODES A PILATS

—Apa!—varen dirli un día,
entre frasses rimbombants:—
empunya l' arma y dispara
contra 'ls nort-americanos.

—Basta!—varen corre a dirli
dos ó tres días després:—
torna 'l fusell a son puesto,
y cuydado a tirar més.

—Ocupa aquesta trinxera,
y als que vinguin, un cap nou!
—Deixa la trinxera y marxa;
ja l' has defensada prou.—

Cristo, dócil, obedia
ab passivitat d' esclau.
¿Deyan guerra?... Vinga guerra.
¿Sonava 'l toch de pau?... Pau.

¡Si 'n passá d' horas amargas,
trabalsat d' allá y d' aquí,
ignorant tot lo que feya
cóm era, per qué y per qui!...

LO CALVARI

Torná. Molls de fel els llabis
va pujá ab pas insegú
l' humit desembarcadero;
mirá al rededor... ¡Ningú!

Aquells dels petons y 'ls vivas
y l' aplauso delirant
li giravan las espattilas
y seguían caminant.

—¡Soch Cristo!—deya ab veu débil;
¡soch el vostre defensó!...—
pero la gent ni 's dignava
tornarli contestació.

Dugué maleta, y per héurela
passá trenta mil tropells;
portá un parell de cigarros
y hagué de quedar sense ells.

Aná a demanar la paga
que li estavan adeudant,
y ab quatre fástichs y excusas
van tréuresse del davant—

C. GUMÁ.

OBRA NOVA

LO LLIBRE DE LAS CENT VERITATS

PER C. GUMÀ

Un elegant tomet il·lustrat, DOS rals per tot arreu.

MEETING LLIURE-PENSADOR

L'Associació femenina progressiva va pendre al seu càrrec la celebració de un meeting de protesta contra l'escandalós abús comés en lo carrer de la Corribia. Lo poble lliberal de Barcelona respongué ab entusiasme á la seva crida. Una concurrència immensa, diumenje al matí, s'havia establert en las immediacions del Teatro del Circo barcelonés, esperant que s'obrissen las portas del local, ahont devia efectuar-se l'acte. Prompte's propagá la noticia de que'l Governador de la provincia havia negat lo permís, y com aixó constituí una transgressió legal, avants de pendre las consegüents resolucions, una multitud compacta que no baixaria de 4.000 personas, se dirigí al edifici del Govern civil, ansiosa de aclarir l'assumpto.

Lo governador, general Marina's fundava pera la negativa en que'l permís pera celebrar la reunió era sollicitat per una senyora, com si las ciutadanas estiguessen privadas de sos drets polítics. Convensut al fi, davant de las rahóns que se li exposaren, desistí de la prohibició y'l meeting projectat pogué tenir efecte. Ab grans aplausos signé acullida la noticia per la numerosa multitud reunida á la Plassa de Palacio. Aixís la reunió, tingué per prólech una important manifestació pública, en la qual brillaren los manifestants per sa sensatés no renyida ab l'energia.

Aquí tenen un nou exemple de que quan el poble se proposa mantenir l'us dels seus drets, acaba sempre pera triuñar.

**

La sala del Teatro del Circo presentava un aspecte imponent: s'hi enquibiren mes de 6.000 personas, y altras tantas ó tal volta major número, privadas de penetrarhi, permaneixían en los corredors, vestibul y fins en las immediacions del edifici. Tothom estava ansios d' escoltar los enérgichs accents dels oradors, encarregats de fer us de la paraula. Una vegada s'hagué donat compte de las entitats y corporacions adheridas al acte, qu' eran en número respectable, romperen el foch los ciutadans Francisco Magriñá, en representació del Cassino republicá de la Barceloneta, y Fabiá Palaci, en nom de L'Emancipació, societat creada á Sabadell, pera salvaguardar á la conciencia individual contra 'ls abusos y las intrusions del clericalisme.

Seguí'l ciutadà Nogues, representant també del Cassino republicá de la Barceloneta, y á continuació'l delegat de una agrupació socialista de Barcelona, qual nom ignorém, que's mostrá enérgich defensor dels drets conquistats ab la sanch de nostres pares.

D. Miquel Longás, ex-capellá, feu interessants revelacions referents als medis de que's val el clericalisme pera fer tornar idiota al poble y explotarlo á mansalva. Ningú com ell, que ha vestit la sotana, pot parlar ab tan coneixement de causa dels mals immensos que produheix á la societat el predominí de la teocracia. Al igual que 'ls oradors que'l precediren en l'us de la paraula, 'l Sr. Longás signé extraordinariament aplaudit.

**

Lo meeting adquirí major importancia y un interés extraordinari al alsarse la Sra. D.ª Angela López de Ayala, propagandista acérrima del lliure-pensament. Posseheix aquesta senyora verdaders dots oratoris: parla ab tot el calor de una ferma convicció, y quan deseriugé ab gran vivesa de colorit l'odiosa escena del carrer de la Corribia, y denunciá á sos autors á la indignació del poble, un crit de ¡Mori la reacció! ressoná estrepitos en tot lo teatro.

Fixantse en las audacias dels reaccionaris que á tal extrem han arribat, féu revivre'l recort de la revolució de 1868, y conjurá á tots els lliberals á unir-se.—«Tant sols aixís—acabá dihent—lograré que's neteji de una vegada y pera sempre tot lo llot que han llansat sobre la nostra conciencia, sobre'l nostre dret de representació y sobre la dignitat nacional els explotadors, els bárbaros, els miserables.»

Los aplausos tributats á la valenta oradora s'uniren ab els que resonaren al aixecarse á fer us de la paraula un'altra dama, la Sra. D.ª Belén Sárraga de Ferrero, directora de La Conciencia libre, periódich de Valencia. Ab accents tribunicis, posá'l dit á la llaga, al pintar els adelantos de la reacció y las causas que 'ls han produhit. Citá entre altres lo fet incalificable del carrer de Cambis Nous, y'l periodo de persecucions que's desencadenaren ab tal pretext, contra 'ls lliurepensadors y 'ls partidaris de l'ensenyansa laica.

«Afortunadament—digué—han comensat ja á deslindarse 'ls camps. Las llyutas que s'acostan no son de partit. Los monárquichs ab ser molt dolents no es lo pitjor qu'hem de combatre. La llyuta queda entaulada entre 'ls partidaris de la reacció y 'ls amants de la llibertat.»

«L'opinió lliberal torna á renaixer y ab nous brios s'apercebeix á la llyuta. Lo succés incalificable del carrer de la Corribia ha fet despertar del seu ensopiment á tots els qu'estiman la llibertat; ha sigut una especie de llamada. Aceptém, donchs, el desafío; y llansemnos á la llyuta sino volém que la reacció 'ns ofegui. Massa coneixéu á aquestos tipos que pera deshonra nostre vesteixen faldillas.»

Crits de ¡Mori la reacció! ¡Abaix els frares! ¡Viva la llibertat! ¡Abaix l'Inquisició! interromperen ab molta frecuencia l'ardorosa perorata de la Sra. Sárraga de Ferrero.

Finalment, lo Sr. Bula resumí 'ls discursos pronunciatos, fent resaltar l'absoluta necessitat de que tots els lliberals s'uneixin, fins á posar á ratlla á la reacció clerical. «D'altra manera, digué, no está lluny lo dia en que tornarém á veure funcionar el Sant Ofici á Barcelona.»

Un crit de ¡Viva la llibertat! al qual respongué la reunió en massa ab altres crits de ¡Abaix la inquisició! ¡Mori 'l fanatisme religiós! ¡Abaix els frares! posaren terme y coronament a un acte, com altre igual no se'n havia celebrat á Barcelona, desde feya alguns anys, es á dir, desde que ab motiu dels aten-

tats terroristas, se suspengueren las garantías constitucionals. Ja era hora, verdaderament, de que'l instint lliberal despertés, recobrant la energia necessaria pera impedir á tota costa las audacias de la reacció teocrática. Lo meeting de diumenje significa una forta impulsio donada al esperit públich. Nosaltres conjurém á tots los republicans sens escepció, á que s'hi adhereixin de tot cor. Traballant en pró de la llibertat de conciencia, farán obra meritoria. La llibertat de conciencia es la base de todas las demás.

J.

EL districte de Solsona, 's presenta, protegit pel general de las ulleras fumadas, el Sr. Coll Astrell, ex-carca, ex-nocedalí y director del Diario catalán.

Y no es aquest sol.

La major part dels candidats que protegeix el general regenerador, pertanyen á la categoria dels xarrupa-llantias.

Perque, no sé si ho saben: si D. Camilo se surt ab la seva, aquestas serán las últimas eleccions que s'efectuarán en conformitat ab la ley del'sufragi universal. En las successivas, qui vulga emetre'l vot haurá d'ensenyar el butlletí de la parroquia.

Llegeixo:

«Molt preocupa al govern l'actitut dels repatriats. Se procura averiguar qui pot ser que aconselli als repatriats la seva actitut de resistencia.»

Lo govern fa com aquell tipo que buscava la pipa y la tenia als llabis.

¿Vol saber quí treu de tino als repatriats?

El general de las ulleras fumadas, no pagantlos.

La Creu roja de Ginebra s'ha negat á intervenir en las gestions necessarias pera alcansar la llibertat dels presos de Filipinas.

Y aixó que qui demaná la intervenció de la Creu roja ginebrina, sigué'l general Polavieja, president de la Creu roja espanyola.

Es á dir roja.... Avants ho era de roja; pero en mans del general de las ulleras fumadas, al últim s'ha tornat negra.

De color de pega.

Es deliciós lo que passa.

Resulta que'l bisbe de Madrid disputa á la Diputació provincial la possessió de uns terrenos. Y la Diputació, com es molt natural, acut al seu superior gerárquich, qu' es el governador de la provincia Sr. Laniers, demanantli'l seu amparo.

El bisbe Sr. Cos y Macho (es Macho de part de mare) 's quadra y diu:

—Al primer que s'acosti l'excomunicó.

Y ja tenen al governador fentse uns quants passos enrera, temerós, espahordit, fugint de la primera cossa espiritual que puga dispararli'l bisbe Macho, y encomanantse á tots els sants del cel.

—Ab l'iglesia, jo no hi renyeixo—exclama'l pastanaga, disposat á dimitir, avants de donar la rahó á la Diputació Provincial.

Es molt trist que hi haja á Espanya bisbes tan Machos; pero es encare mes deplorable que hi haja governadors tan burros.

Un telegrama de Tortosa enviat á la premsa local, diu que al entrar en aquella ciutat el candidat conservador D. Teodoro González, els seus amichs el varen anar á rebre ab gran entusiasme, y que al seu pas per alguns carrers, li tiraven desde 'ls balcons confeti y serpentinas.

¡Vaya de conservadors tortosins!... ¡Quí dimontri havia de figurarse qu'esperarian á la semana de Passió pera celebrar las festas de Carnestoltas!...

Perque vegin com están las llistas electorals de Barcelona, aquí va un dato.

Entre 'ls 18 ó 20 mil electors, que ab tot y tenir perfecte dret, deixan de figurarhi, s'hi conta, segons diuhen, lo Doctor Robert, arcalde de R. O.

Lo que dirán els Pantorrillistas:

—Un arcalde qu' está dihent que vol la moralitat electoral á tota costa, 'ns fa molt asco... y per aixó'l hem tret.

Ja está acordat el pago del cupó.

No hi havia diners per satisfarlo; pero se'n han ematllivat.

Lo primer es lo primer.

Y ara que 'ls repatriats glateixin. Pensin qu'ells ja han cumplert el servey y si te he visto no me acuerdo.

En cambi 'ls que tallan el cupó, continuan defensant á la patria ab las estisoras á las mans.

Cosas que van descubrintse.

Lo general Jáudenes, si va entregar la plassa de Manila als yankees, en cambi va contreure mérits heroichs als ulls de la seva familia.

Figúrinse qu'en vuit días d'exercir el mando, va donar creus de María Crisiina al seu fill, al seu gendre y al seu ajudant. Al seu fill, además, li va concedir un ascens.

Ell podrá dir:—¿Qué importa que haja perdut Manila, si en cambi he realsat á la familia? ¡La familia es la pedra angular de la nació!

XARADA

Dalt d'una tres-dos de llibres que guardo dintre mou tot, hi vaig trobá una una-dugas que'm feu quedar mitj confós. Vareig cavilá una estona y vaig comprendre de cop, que aquell objecte'l tenia de quan n'era jovenot.

J. AUBERT MANENT.

ENDEVINALLA

Sempre tinch gana y no menjo, y al davant hi porto pa: sense que res més te digui presumo que'm trobarás, si'l dematí quan te llevas vens á véurem... ¿no es vritat?

RAPICUELO.

TRENCA-CLOSCAS

CAMILO VILA VAUDÉ

Formar ab aquestas lletres lo nom de un poble de Catalunya.

UN M. Y FRANCASÓ.

TERS DE SILABAS

.....
.....
.....

Primera y tercera ratllas vertical y horizontalment noms de persona; segona: aucell.

DOS FORNERS.

GEROGLIFICH

EN

C A B

CAP

CAP BARRET

ANTONET.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans J. Pallet, Un que no torna. Lo segon Morris del Tranvia, Un Mosquit, Ll. Torné Ribó, Tenor Esfiat, Un reusense, A. Freixa, Nas Tort, Miquelet, Noy de 'o Nara, P. Montllor, Un San Silvela, Magurriñas, y J. Aubert Manent.—Lo qu'envian aquesta semana no fa per casa.

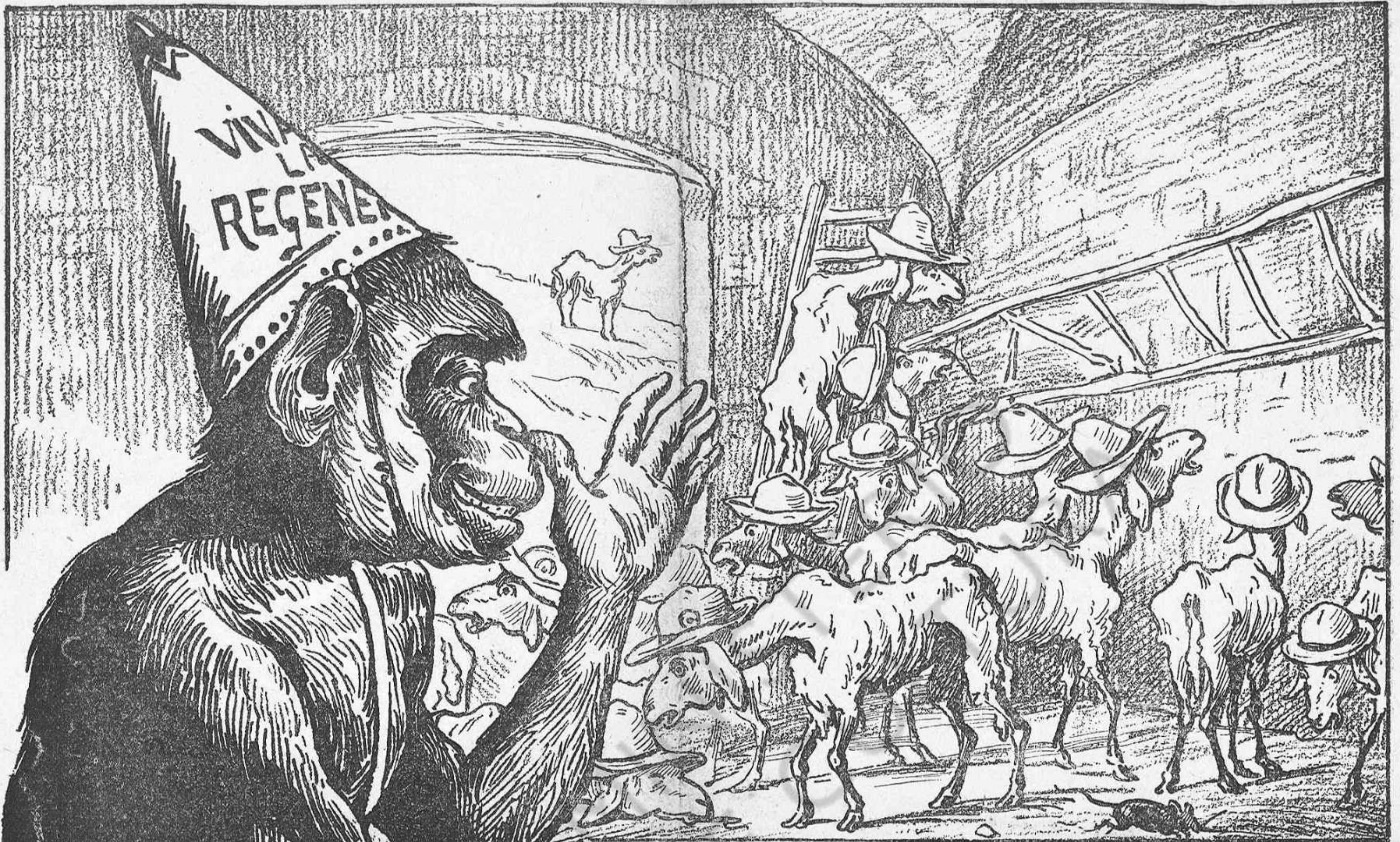
Ciutadans Peu Polidó, Un d'aquells dos nyébets badalonins, O. de la Sagera, G. P. de Vilasar, Pau Truchs, J. Torrent M., Un Tarrasench, Per dos sebas, Meliton Piu, y Adan Arga.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta semana

Ciutadà Miquetas: La composició resulta molt fluixa.—Angel Montanya: La de vosté va bé.—R. Muntané: L'assumpto del articlet se refereix á un fet que ha perdut ja l'oportunitat.—Pepet del Segre: Las composicions que 'ns envia no 'ns acaban de fé'l pes.—Escolar: Crech que será millor que 'ns envihi algo que no tinga tantas pretensions filosoficas.—Milujors: Los versos tenen una forma molt defectuosa.—J. Stavansa: Van molt bé, y 'ls publicarém.—A. Carrasca Gayán: Els que 'ns envia vosté no tenen prou interés.—F. Comas: Las aprofitarém totas menos l'ultima qu' es inferior á las altras.—F. Llenas: Rebudas las dos composicions. Respecie al brindis me sembra qu' está millor en los postres de un diner qu' en las pianas de un periódich de carácter general, com el nostre.—Pepet del Segre: Es molt fluix.—R. Campins S.: No va prou bé.—E. V.: Els dos sonets adoleixen de certa falta de facilitat en la versificació. Vosté n'ha fet de molt millors.—Cafeté badaloní: No 'ns agrada prou.—R. R. A.: Ab la seva carta sembra que 'ns cridi:—Centinela, alerta!... Y nosaltres li respondém:—Alerta estal!...—R. Coll Estruch: No ho considerém insertable.—Martí Revollós: Va molt bé, y gracias.—J. Rosselló: Idem, idem, idem.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

PASQUA ESPANYOLA. BÉNS Y PASTORS

Pèls pobres béns, no hi ha *gra*.

Pèls pastors, sempre n' hi ha.